

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технологій
Кафедра інформаційних технологій і систем

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор УДУНТ

Проф. _____ Анатолій РАДКЕВИЧ
" _____ " _____ 2022 р.

Програма навчальної дисципліни

Основи охорони праці

Шифр та назва спеціальності	121 Інженерія програмного забезпечення
Назва освітньої програми (програм)	Інженерія програмного забезпечення у промисловості і бізнесі
Рівень вищої освіти	1-й (бакалаврський)
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна циклу загальної підготовки
Форма навчання	денна

Види навчальної роботи та її обсяг в акад. годинах

	Усього
Усього годин за навчальним планом	90
у тому числі: Аудиторні заняття	40
з них:	24
- лекції	
- лабораторні роботи	0
- практичні заняття	16
- семінарські заняття	0
Самостійна робота	50
у тому числі при :	20
- підготовці до аудиторних занять	
- підготовці до заходів модульного контролю	9
- виконанні курсових проектів (робіт)	0
- виконанні індивідуальних завдань	0
- опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	21
Семестровий контроль	середнє арифметичне 3-х модульних оцінок або іспит

Характеристика дисципліни

Мета вивчення дисципліни – є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях

Компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна

Компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна	<p>ЗК1 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК6 - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9 - Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК10 - Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК11 - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>СК5 - Здатність дотримуватися специфікацій, стандартів, правил і рекомендацій в професійній галузі при реалізації процесів життєвого циклу</p> <p>СК8 - Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв'язання завдань інженерії програмного забезпечення.</p> <p>СК9 - Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.</p>
---	--

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

Знати: -положення законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці під час виконання виробничих та управлінських функцій;
-основні принципи державного нагляду і контролю у сфері охорони праці;
-систему управління охороною праці у галузі і на підприємстві (в організації);
-суть і мету атестації робочих місць;
-класифікацію умов праці за показниками шкідливості та небезпечності виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу;

порядок розслідування, реєстрації, обліку та аналізу нещасних випадків і професійних захворювань;

-базові принципи і механізми забезпечення соціальних гарантій працівників;

порядок забезпечення пожежної безпеки на галузевих об'єктах;

характеристику осередків ураження, які виникають в умовах надзвичайних ситуацій;

-способи і засоби захисту населення від вражаючих факторів аварій, катастроф, стихійних лих і сучасної зброї;

-склад та порядок дій сил цивільного захисту і населення в умовах надзвичайних ситуацій;

-методики оцінки можливої радіаційної, хімічної, біологічної обстановки, яка може виникнути;

-основи стійкості роботи об'єктів господарської діяльності в надзвичайних ситуаціях;

-основи організації проведення рятувальних і невідкладних робіт;

вміти:

-оцінити динаміку ефективності функціонування СУОП;

-обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення структури і функціонування СУОП підприємства, його підрозділу;

-проконтролювати дотримання вимог щодо проведення навчання працівників підприємства з питань охорони праці;

-визначити першочергові заходи і засоби поліпшення стану виробничого середовища для умов праці конкретного відділення або агрегату;

-розробити технічні рішення (з розрахунковим обґрунтуванням) щодо поліпшення стану виробничого середовища за окремими факторами для умов праці конкретного відділення або агрегату;

-визначити коефіцієнт частоти травматизму у галузі (загальний та з окремих професій, видів робіт);

-визначити категорію і клас вибухопожежної небезпеки щодо галузевих об'єктів;

здійснювати заходи захисту населення від наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха і застосування сучасної зброї;

-оцінювати стійкість об'єктів господарської діяльності в надзвичайних ситуаціях і визначати необхідні заходи щодо її підвищення;

-оцінювати обстановку, яка складається внаслідок виникнення надзвичайної ситуації;

-керувати проведенням рятувальних і невідкладних робіт на об'єктах господарської діяльності.

Дисципліна забезпечує досягнення таких **програмних результатів навчання:**

Програмні результати навчання	ПР02 - Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності
-------------------------------	--

Заходи та методи оцінювання

Отримання позитивної оцінки при виконанні 3-х модульних контрольних робіт за 12-бальною шкалою.

Підсумкова оцінка навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне 3-х модульних оцінок за 12-бальною шкалою або іспитом.

Передумови вивчення дисципліни

Відсутні

Структура дисципліни

Модуль та назва	Тема заняття	Обсяг, годин
Модуль 1.	Лекції	8
Правові та організаційні засади охорони праці	1. Законодавчі та організаційні питання охорони праці	2
	2. Організація охорони праці на підприємстві.	4
	3. Профілактика травматизму та професійних захворювань.	2
	Практичні роботи	8
	1. Розрахунки повітрообміну у робочому приміщенні та системи загальнообмінної вентиляції.	2
	2. Розрахунки місцевої витяжної вентиляції	2
	3. Розрахунки засобів захисту від теплових випромінювань на робочих місцях	2
	4. Розрахунки природного освітлення	2
	Самостійна робота	14
	1. Засоби колективного та індивідуального захисту від теплових випромінювань.	3
	Підготовка до аудиторних занять	8
	Підготовка до модульного контролю	3
	Усього:	30
Модулі 2.	Лекції	8
Повітряне середовище робочих приміщень	1. Метеорологічні умови у робочих приміщеннях.	2

	2. Промислова вентиляція.	2
	3. Захист від шуму, вібрації, інфра - та ультразвуку.	2
	4. Захист від іонізуючих та електромагнітних випромінювань.	2
	Практичні роботи	4
	1. Розрахунки штучного виробничого освітлення	4
	Самостійна робота	18
	1. Іонізуюче та електромагнітне випромінювання та їх дія на організм людини	9
	Підготовка до аудиторних занять	6
	Підготовка до модульного контролю	3
	Усього:	30
Модуль 3.	Лекції	8
Основи техніки безпеки	1. Виробниче освітлення.	2
	2. Електробезпека.	2
	3. Безпечність технологічних процесів та устаткування.	2
	4. Пожежна безпека	2
	Практичні роботи	4
	1. Розрахунки заходів з захисту від шуму та вібрації	2
	2. Розрахунки з електробезпеки	2
	Самостійна робота	18
	1. Класифікація будівельних матеріалів і конструкцій залежно від горючості. Вогнестійкість конструкцій будівель і споруд.	9
	Підготовка до аудиторних занять	6
	Підготовка до модульного контролю	3
	Усього:	30

Рекомендована література

1. Конституція України, Київ, 1996. – 108с.
2. Законодавство України про охорону праці. Збірник нормативних документів у 5 – ти томах. - Київ, 1995. - 384с.
3. Геврик Є.О. Охорона праці: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003.-280с.
4. Ярошевська В.М., Чабан В.Й. Охорона праці у галузі. Навч. Посібник.-К.: ВД «Професіонал», 2004.-288с.

5. Жидецкий В.Ц., Джигирей В.С., Мельников А.В. Основы охраны труда. – Львов: Афіша, 2000. – 350с.
6. Каракаш А.И. и др. Охрана труда на горно-металлургическом предприятии.- Днепропетровск: Січ, 2003. –375с.
7. Охрана труда: Учебник для студентов вузов/Б.А. Князевский, П.А. Долин, Т.П. Марусова и др.; Под ред. Б.А. Князевского.-2-е изд., пере раб. И доп.-М.: Высш. шк., 1982.-311с.
8. Васильев Г.А. и др. Основы безопасности труда на предприятиях черной металлургии.-М.: Металлургия, 1983.-432с.
9. Керб Л.П. Основи охорони праці; Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц.-К.: КНЕУ, 2001. -252с.
10. Охрана труда в машиностроении/Под ред. Е.Я. Юдина, С.В. Белова. –М.: Машиностроение, 1983.-486с.
11. Охрана труда в электроустановках/Б.А. Князевский, Т.П. Марусова, Н.А. Чекалин и др.. – М.: Энергоатомиздат, 1983.-335с.
12. Щербина Я.Я., Щербина И.Я. Основы противопожарной защиты.-К.: Вища шк., 1985.- 254с.
13. ГОСТ 12.1.005-88 ССТБ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны.-М.: Изд-во стандартов, 1988.-75с.
14. Правила устройства электроустановок. ПУЭ – 87/Минэнерго СССР.- М.: Энергоатомиздат, 1987.-648с.

Укладач:

д.т.н, доц. _____ Ярослав РОМАНЬКО

Завідувач кафедри екології, теплотехніки та охорони праці

д.т.н., проф. _____ Олександр ЄРЬОМІН

Робоча програма погоджена групою забезпечення якості освітньої програми «Інженерія програмного забезпечення у промисловості і бізнесі», спеціальність 121 «Інженерія програмного забезпечення» (Протокол №4/21-22 від 15 червня 2022 р.).

Гарант освітньої програми,

к.т.н, доц. _____ Тетяна СЕЛІВЬОРСТОВА

Погоджено:

Керівник навчального відділу _____ Володимир ПУЛЬПІНСЬКИЙ